

www. **ROVDYR**.org

FOLKEAKSJONEN  
NY ROVDYRPOLITIKK  
NR. 1 - MARS 2026

A photograph showing a lynx standing over a dead white dog in a field. The lynx is looking towards the camera with its mouth slightly open. The dog is lying on its side, and its body is covered in blood. The background consists of a grassy field with several trees.

**Anbefaler å flytte  
bestandsmål sørover**

**Europa angriper norske bygder  
Norges usynlige beredskap  
Ønsker mer effektiv lisensfelling**

# FORNUFTEN MÅ BESTEMME rovdyrforvaltningen



Arve Sætra

Ingenting blir riktig om ekstreme rovdyrforkjempere skal bestemme.

*Arve Sætra, styreleder*

Gaupa er et fint dyr, og den skal forvaltes etter fastsatt bestandsmål. Det er vedtatt at inntil 99 dyr kan felles innenfor kvotejaktperioden i 2026. Så er det satt visse kriterier for eksempelvis felling av hunndyr, som er vanlig for å sikre reproduksjonen. Om bestandsmålene er riktige, kan diskuteres i det uendelige, noe som også blir gjort. Videre kan en i leserinnlegg i aviser og på sosiale medier få inntrykk av at det er jegerne som bestemmer hvor mange dyr som skal skytes. Der framstilles jegeren som en forferdelig skapning. Men sannheten er en helt annen. Når gaupa forvaltes innenfor et angitt bestandsmål, betyr det at når bestandsmålet er nådd, så skal gaupa beskattes. I flere regioner er målet overoppfyllt. Bestandsmålet skal ligge til grunn for uttak, og det gjelder også våre andre store rovdyr.

Bestandsmålene er vedtatt av demokratisk valgte organer, noe som ikke bør være altfor vanskelig å forstå. Men det er det noen som ganske enkelt ikke vil. Vi vet hvem de er. Det finnes organisasjoner – de kaller seg miljøvernere – som ikke går av veien for å trakassere jegere som utfører et oppdrag på vegne av fellesskapet og for staten. Disse såkalte miljøvernerne får gjennomslag for sine ideer, både her i landet og hos Bernkonvensjonen. Dette har vi sett i den senere

tid da den faste komiteen i Bernkonvensjonen åpnet en sak mot Norge.

Jeg liker dårlig at organisasjoner og enkeltpersoner som hevder at deres forståelse av hvordan vi som mennesker skal forholde oss til natur og miljø må få forrang foran alt annet, får for stor innflytelse. Vi må forvalte våre ressurser slik at det fortsatt er mulig å leve her i landet. Da må også

**«Myndighetene må ikke nok en gang lage et nytt lovverk hvor vi ikke har lov til å trene og bruke hunder.»**

rovdyrbestandene reguleres – i tråd med vedtatte mål. Miljøorganisasjoner må ikke få en posisjon som overskygger fornuften. Beitebruk og høsting av naturen må fortsette inn i framtida, uten å hindres av ekstreme vernere og likesinnede med en agenda som er ødeleggende for samfunnet.

Jeg har ventet i spenning på forskrifter som skal regulere bruken av drivende hund til jakt på store rovdyr. Nå har Landbruks- og matdepartementet sendt et forslag på høring, men innholdet er svært skuffende. Anbefalingen er at det ikke etableres en generell tillatelse til bruk av drivende hunder ved skadefelling eller lisensfelling av brunbjørn, ulv og jerv.

Landbruksdirektoratet, som har hatt i oppgave å lage forslaget til forskrifter, har dessverre lyttet mer til argumenter fra ekstreme rovdyrentusiaster enn til ønsker og behov fra hardt rammende utmarksbrukere og fra skadefellingslag som har behov for effektive verktøy.

Meldinga til norske utmarksbrukere fra Landbruksdirektoratet er at kravet til effektivitet må være underordnet hensynet til bevaring av rovdyrbestandene og at åpning for mer effektive uttak av skadedyr med drivende hunder er for konfliktfylt i forhold til andre interesser i samfunnet.

Dette synes jeg er en håpløs argumentasjon, all den tid det bak ethvert vedtak om felling av store rovdyr i Norge ligger en grundig vurdering av alle hensyn. Jeg mener at alle relevante hunderaser og hundetyper må gjøres tilgjengelig for lisensfelling og skadefelling av ulv, bjørn og jerv.

Myndighetene må ikke nok en gang lage et nytt lovverk hvor vi ikke har lov til å trene og bruke hunder. Det er mulig å levere høringssvar på de nye forskriftene fram til 6. mai, og det trengs en samlet opptreden fra alle gode krefter for å få myndighetene til å ta til fornuften.

# Europa går til angrep på norske bygder

Bernkonvensjonen har opprettholdt og forsterket kritikken av norsk ulvepolitikk etter ett års granskning.



**Tekst: Åsmund Ystad**

Vi har skrevet mye her i bladet om at Bernkonvensjonens faste komité opprettet en såkalt *open file* mot norsk ulveforvaltning i desember 2024. Og flere artikler vil det garantert bli.

Normal prosedyre i slike saker der partsland – Norge i dette tilfellet – hevdes å bryte mot Bernkonvensjonens forpliktelser, er at landet som kritiseres svarer og eventuelt endrer praksis i tråd med anbefalinger slik at enighet kan nås og saken kan lukkes. Selv om begge parter har som mål å lukke sakene, finnes det eksempler på at slike *open file*-saker forblir uavklarte i årevis. Det kan også godt skje i saken mot Norge, fordi uenigheten er stor – og fordi den faste komiteen ikke har andre sanksjonsmuligheter enn å vedta uttalelser og skrive brev. Det er de til gjengjeld flinke til.

Gjennom den tiden Bernkonvensjonen og norske myndigheter har brevvekslet, har forståelsen og respekten for den norske ulveforvaltningen sunket for hvert sendte dokument. Saken ble ikke lukket under det årlige møtet i den faste komiteen i desember 2025. Kritikken ble i stedet forsterket: Komiteen krever at Norge avskaffer ulvesona, lar antall ulver øke og at Norge slutter med bestandsregulering av ulv ved lisensfelling.

Norske myndigheter har i gjentatte brev beskrevet en rovdyrforvaltning som bygger på tiår med grundige politiske prosesser som forsøker å balansere de mange ulike interessene som må hensyntas i et system som er

samfunnsmessig bærekraftig. Samtidig er ulvepolitikken innenfor det Norge har oppfattet Bernkonvensjonens rammer. Norge har også vist til at konvensjonens ordlyd ikke gir spesifikke anvisninger om hva partslandene konkret må gjøre for å innfri forpliktelsene. Norge har stått fast ved sin tolkning, som også Høyesterett har gitt sin tilslutning til, og har bedt sekretariatet klargjøre hvor i konvensjonsteksten norske beslutningstakere må lese for å komme fram til at den norske tolkningen er ugyldig.

Hverken grundige norske orienteringer eller konkrete juridiske spørsmål om hjemmel for kritikken har gjort positivt inntrykk på Bernkonvensjonens organer. Tvert imot.

Saken mot Norge startet i 2022 med en klage mot norsk ulveforvaltning signert organisasjonen NOAH – for dyrs rettigheter og tre enkeltpersoner. Slike klager er ikke noe nytt, norske organisasjoner har gjentatte ganger klaget Norge inn for Bernkonvensjonen. Ingen tidligere klager har ført til noe. Norske myndigheter har aldri lagt skjul på at Stortinget lagt seg på et minimum av det man har oppfattet som en akseptabel tolkning av konvensjonens krav.

Andre partsland har valgt andre tilnæringer. EU-landene har valgt en felles tolkning i form av EUs arts- og habitatdirektiv. Der fortolkes Bernkonvensjonens krav til å bety, enkelt sagt, at hvert land skal ha tilnærmet levedyktig nasjonal bestand. Nå ser det ut som om den faste komiteen legger til grunn at siden

EU-landene utgjør flertallet av Bernkonvensjonens medlemmer, er EUs ambisiøse og lovfestede mål for rovdyrvern den eneste opplagte konkretiseringen av konvensjonstekstens vage formuleringer som tidligere har gitt land som Norge et betydelig handlingsrom.

Det er dårlige nyheter for Norge hvis den faste komiteen, bestående av 48 europeiske miljøbyråkrater, mener at det er de, og ikke våre folkevalgte, som er best skikket til å bestemme hva som er best for lokalsamfunn og utmarksbruk i Norge. Organisasjoner som NOAH har tidligere møtt veggen med sin virkelighetsfjerne kritikk av norsk rovdyrforvaltning. Men nå ser vi at NOAHs virkelighetsbeskrivelse blir adoptert av Bernkonvensjonens organer uten forbehold.

Byråkrater alene er ikke nok. Bernkonvensjonen har også blåst liv i et sovende ekspertforum, som har fått en sentral rolle som rovdyrpolitisk orakel. Forumet møttes sist i 2012 før det ble stablet på beina igjen i 2024 som konvensjonens ekspertorgan for store rovdyr. Her sitter biologer og jurister fra Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE), et tidligere WWF-støttet organ som nå insisterer på at det er uavhengig.

Og rovdyreksperterne leverer. De har blokkert full av løsninger for fredelig sameksistens mellom rovdyr og samfunn. Ekspertene avviser ikke bestandsregulering, men foretrekker gummikuler, elektriske gjerder og holdningskampanjer om rovdyr.

Når vi ser på sammensetningen av ekspertforumet finner vi faste oppnevnte forskere og uavhengige fagfolk, men ingen representanter med dyp kunnskap om allsidig utmarksbruk i Europas nordligste land. Men NOAH – for dyrs rettigheter møter der. Jommen sa jeg ekspertforum!

# Foreslår å flytte mål for

NINA anbefaler å flytte ynglemål for jerv og gaupe fra nord i landet til lenger sør. Hensikten er å minske belastningen på den samiske reindrifta.

*Tekst og foto: Svein Egil Hatlevik*

Anbefalingen er del av et faggrunnlag som forskere ved Norsk institutt for naturforskning (NINA) har utarbeidet på oppdrag for Miljødirektoratet.

På bakgrunn av faggrunnlaget fulgte direktoratet opp med sin tilråding i begynnelsen av februar (se undersak på side 6). I skrivende stund ligger saken hos Klima- og miljødepartementet, som skal vurdere den videre politiske oppfølgingen.

Mer spesifikt innebærer forslaget fra NINA følgende:

- Redusere de regionale bestandsmålene for jerv og gaupe i Troms og Finnmark (rovviltregion 8) med to årlige ynglinger for begge artene.
- Redusere det regionale bestandsmålet for jerv og gaupe i Nordland (rovviltregion 7) med to årlige ynglinger for begge artene.
- Målet om fire årlige ynglinger av gaupe foreslås pluss på i målene for regionene 1, 2, 3 og/eller 4. Med andre ord foreslås økningen for gaupe i et område bestående av fylkene Vestland, Rogaland, Agder, Telemark, Vestfold, Buskerud, Oslo, Akershus og Østfold og i tillegg det tidligere fylket Oppland.
- Målet om fire årlige ynglinger av jerv foreslås pluss på i regionene 4 og/eller 5, det vil si et område bestående av Oslo, Akershus og Østfold samt det tidligere fylket Hedmark.

I dag er bestandsmålene for de to artene de samme i Troms og Finnmark som i Nordland: Ti årlige ynglinger av gaupe og ti for jerv. De nasjonale bestandsmålene for jerv og gaupe er henholdsvis 39 og 65 årlige ynglinger.

Også region 6, Trøndelag og Møre og Romsdal, har en del arealer hvor det foregår samisk reindrift, men også områder uten reindrift. Her foreslår NINA å flytte ambisjonene for yngling av jerv og gaupe internt i regionen. Bestandsmålene i regionen er 12 årlige ynglinger av gaupe og 10 årlige ynglinger av jerv.

### **NRL ønsker lettelser**

Norske reindriftssamers landsforbund (NRL) har bedt om at bestandsmålene for jerv og gaupe senkes innenfor de samiske reinbeiteområdene.

– Vi etterlyser at myndighetene er mer aktive i å redusere byrdene for reindrifta, og det gjelder naturligvis også tap til gaupe og jerv, sier NRL-leder Inge Even Danielsen til Rovdyr.org.

Å vurdere en reduksjon av bestandsmålene for gaupe og jerv i reinbeiteområdene er blant virkemidlene som regjeringen og reindrifta har blitt enige om under konsultasjoner i kjølvannet av en tiltakspakke om reindrift og energiutbygging som regjeringen la fram i 2023.

– Jeg forventer at vi skal ha en gjennomgang av NINA sin rapport med Klima- og miljødepartementet ganske snart, sier Danielsen i begynnelsen av februar.



**FORSKNINGSSJEF:**  
Knut Morten Vangen i Norsk institutt for naturforskning.



**FRA REINDRIFTA:**  
Inge Even Danielsen er leder i Norske reindriftssamers landsforbund.

– Hva tenker du om den foreslåtte reduksjonen på fire årlige ynglinger av henholdsvis gaupe og jerv i de to nordligste regionene?

– Alt vil bidra positivt. Ingen skal komme og fortelle at antall rovdyr ikke har noe å si for omfanget av tapene. Jeg ser at noen kunnskapsmiljøer hevder det, men det tror jeg ingenting på. Det blir som å be folk tro på julenissen, sier Danielsen.

Forskerne har fått i oppdrag fra Miljødirektoratet å vurdere tre ulike alternativer: en generell reduksjon av de nasjonale bestandsmålene på gaupe og jerv, en omfordeling av de eksisterende målene for å redusere bestandene lengst nord, eller å beholde situasjonen som nå.

### **Uendret nasjonalt mål**

NINA anbefaler ikke å redusere de nasjonale ynglemålene for jerv og gaupe.

**KALVINGSPERIODE:** Tap av rein til rovdyr er særlig stort på vårsommeren, da kalvene er små.



# jerv og gaupe sørover

Det begrunner forskerne med svekkede muligheter for at rovdirene i Skandina-  
via overlever på lang sikt, noe som kan  
komme i konflikt med Bernkonvensjonen  
og naturmangfoldloven.

Forskerne viser til at rovviltregionene  
1, 2, 3 og 4 til sammen hadde 13 yng-  
linger av gaupe mer enn bestandsmålet  
sist registreringssesong. Dermed mener  
forskerne at økt bestandsmål i disse  
regionene ikke trenger å bety en reell  
økning i gaupestammen. Når det gjelder  
jerv, peker forskerne på at regionene 4 og  
5 har store skogsområder der det ikke  
lenger sendes frittstående småfe på beite.  
Derfor ser forskerne for seg mer jerv i  
disse områdene.

Knut Morten Vangen er forskningssjef i  
NINA. Han forklarer overfor Rovdyr.org  
at grunnen til at rapporten ikke foreslår  
større reduksjon i ynglemålene for de  
to rovdyrartene i reinbeiteområdene er  
sammensatt.

– Det er en avveining mellom flere ulike  
momenter. Innledningsvis skriver vi at  
det å redusere bestandsmålene i nord i  
oppdraget skal være knyttet opp mot en  
målbar effekt på tap av reinsdyr. Denne  
effekten er vanskelig for oss å tallfeste.  
Om vi flytter to, tre eller fem ynglinger fra  
nord til sør, så har vi ikke data som kan  
gi oss eksakte tall på hva slags effekt det  
vil ha på rovdyr tapene. Vi vet imidlertid  
at andre faktorer enn rovvilt er viktig for  
tap av rein, sier Vangen.

## Konnektivitet

Rapporten understreker dessuten betyd-  
ningen av å ha bestander av jerv og gaupe  
i nord, særlig hva gjelder konnektiviteten  
mot bestander i Russland og Finland.

– Hadde vi flyttet et større antall ynglin-  
ger, kunne det gått på bekostning av den  
genetiske robustheten til de bestandene  
som er igjen i de nordlige regionene, sier  
Vangen.

Konnektivitet handler om at bestandene  
av jerv og gaupe i Norge ikke skal være  
isolert fra bestander lenger øst, og at en  
mer sammenhengende forekomst av dyr  
over et større areal gjør utvekslingen av  
individer større og dermed risikoen for  
innavl mindre.

– I tillegg vurderer vi at flytting av flere  
ynglinger sørover kan få konsekvenser  
for annen beitebruk lenger sør i landet,  
sier Vangen.

I rapporten skriver NINA-forskerne at  
tamrein utgjør mellom 85 og 95 prosent  
av dietten til jerven i region 8 og at tam-  
rein er den viktigste matkilden for gaupe  
i både region 7 og 8. Samtidig heter det i  
rapporten at vern av rovdyrbestander ikke  
bare handler om «å unngå utryddelse,  
men også om å sikre at arten kan utføre  
sin naturlige rolle i økosystemet».

– *Hvordan har dere tenkt her? Hva slags  
økologisk funksjon har gaupe og jerv i  
områder hvor de i hovedsak lever av å spise  
produksjonsdyr i reindrifta?*

– Vi er tydelig på at tamrein er viktig føde  
for både gaupe og jerv i Nord-Norge. Så  
kan du samtidig si at gaupe og jerv har en  
naturlig plass i økosystemene i Norge, og  
har en økologisk funksjon også utover det  
som handler om predasjon på tamrein.  
Det kan for eksempel handle om at de  
etterlater seg kadavere som blir næring  
til en rekke ulike organismer, sier Vangen.

## Møre og Romsdal

Rapporten foreslår ikke å endre bestands-  
målene i rovviltregion 6, som består av  
Trøndelag og Møre og Romsdal. I mot-  
setning til regionene lenger nord er det  
bare deler av region 6 hvor det foregår  
reindrift. Dermed mener forskerne at det  
er mulig å flytte ynglemål for gaupe og  
jerv innad i regionen – for eksempel til  
områder lenger sør og vest, der gaupe kan  
basere seg på rådyr og hjort. Men i disse  
områdene er det også ganske mye sau i  
utmark i beitesesongen.

Rovdyr.org har de siste årene skrevet  
mange artikler om hvordan gaupe og jerv  
forårsaker store tap på sau på utmarks-  
beite i deler av Møre og Romsdal. Som  
konsekvens av de store tapene har kon-  
flikten mellom beiteinteresser og sentrale  
myndigheter vært ganske het de siste  
årene.

– Vi er klar over at det er kryssende  
interesser, men det er forvaltningens opp-  
gave å gjøre de avveiningene. Det vi har  
sagt, er at vi ikke kan se noen åpenbare  
grunner til å gjøre endringer på bestands-  
målet i region 6, men vi ser at det kan





**TO ARTER:** Ei gaupe og en jerv møtes ved et åte i Saltdal i Nordland.

FOTO: VILTKAMERA/STEIN HALVORSEN

### Mål fra 2004

Det var i 2004 at Stortinget vedtok at bestandsmålet for jerv skulle være 39 årlige ynglinger og 65 årlige ynglinger for gaupe.

– Den gangen ble bestandsmålene fastsatt blant annet ut fra en vurdering om gjeldende bestand, skadeproblematikk og konfliktpotensiale. Det fantes en demografisk levedyktighetsanalyse for jerv som bakgrunn. Det ble aldri laget noen tilsvarende analyse for gaupe, sier Vangen.

Han mener at behovet for levedyktighetsanalyser først og fremst vil dukke opp dersom det er et klart politisk ønske om å redusere de nasjonale bestandsmålene for gaupe og jerv, eller hvis de andre nordiske landene beslutter å redusere sine bestander.

– Vi har ikke anbefalt å redusere de nasjonale bestandsmålene, men hvis politikerne ønsker å gjøre det, så mener vi at det i det vil være nødvendig med et grundig arbeid knyttet til levedyktigheten for disse artene. En slik levedyktighetsanalyse bør være både demografisk og genetisk, og bør omfatte både Norge og Skandinavia.

være mulig å omfordele ynglemål innad i regionen. Men det er klart at en flytting innad i regionen kan gå på bekostning av andre interesser, så det blir et politisk spørsmål, sier Vangen.

### Levedyktighet

Rapporten er også tydelig på at den langsiktige overlevelsen til gaupe og jerv i Norge er avhengig av at det er større forekomster i både Sverige, Finland og Russland. Samtidig foreslår forskerne at det bør gjennomføres levedyktighetsanalyser av de norske delbestandene av både gaupe og jerv.

For en del år siden bestilte Stortinget en tilsvarende levedyktighetsanalyse for den norske delbestanden av ulv. Bestillingen

endte med at en gruppe norske og internasjonale eksperter konkluderte med at det ikke gir noen mening å snakke om levedyktighet for ulv i Norge isolert fra den svenske bestanden.

– Hva har dere tenkt når dere etterlyser slike levedyktighetsanalyser for norske delbestander?

– Det viktigste poenget vårt er å sikre konnektiviteten mot øst. Det er konnektiviteten som er den viktigste grunnen til at vi mener det er viktig å ha en tilstrekkelig bestand også i de nordlige regionene. Så er i tillegg utgangspunktet for de bestandsmålene vi har nå bare i begrenset grad basert på levedyktighetsanalyser, sier Vangen.

## Miljødirektoratet sender NINAs anbefaling videre

Miljødirektoratet har gitt sin anbefaling 10. februar på grunnlag av faggrunnlag til Norsk institutt for naturforskning. Direktoratets tilrådning er «å vurdere alternativer for en moderat omfordeling av familiegrupper av gaupe og ynglinger av jerv fra region 7 og 8 til sørlige rovviltregioner».

Dette forutsetter at de nasjonale bestandsmålene opprettholdes, at delbestandene i

nord ikke reduseres til nivåer som svekker konnektivitet og genetisk funksjonalitet mot øst og at konsekvenser i de ulike mottaksområdene utredes og synliggjøres før endelig fastsetting.

Direktoratet skriver dessuten at: «Vi vurderer at en moderat omfordeling av bestandsmål fra de nordlige rovviltregionene og til de sørlige regionene kan redusere belastningen på reindriften noe,

sammenlignet med dagens situasjon. Tiltaket vurderes å gi en viss positiv effekt i enkelte sårbare reinbeiteområder og perioder, men det er betydelig usikkerhet knyttet til hvor mye tapene faktisk vil reduseres, og den forventede effekten på rovviltrelatert del av totaltapet vurderes som moderat og variabel mellom områder og år.»

# PRESSET FORTSETTER for sauebønder i Trøndelag

Sauebonde Tone Våg i Snåsa kvier seg for å tenke på kommende beitesesong.

*Tekst og foto: Svein Egil Hatlevik*

Roktdalen i Snåsa har gjennom flere år vært et område med store tap av bjørn. Beitesesongen 2025 ble en av de verste noensinne for Tone Våg, sauebonde i Raubeinsætra saubeitelag. Uroen foran neste sommer er stor for henne og andre beitebrukere like utenfor forvaltningsområdet for bjørn i Trøndelag. I tillegg begynner Våg å se konturene av et besynderlig mønster i hvordan beitesesongene utspiller seg. Mønsteret er knyttet til når bjørnebinner i området blir kjønnsmodne.

## Omstridt bjørnebinne

Fra 2021 oppholdt binna NT125 seg både innenfor yngleområdene for bjørn i Trøndelag og i definerte beiteprioriterte områder i grensetraktene mellom Snåsa og Steinkjer kommuner.

Binner er sentrale for å oppnå det politisk satte regionale målet om at det skal være tre årlige ungekull i Trøndelag. Gjennomsnittet de siste tre årene er beregnet til 1,7 ynglinger i regionen. Færre binner betyr også naturligvis færre ynglinger.

At bestanden har ligget under målet, har ført til mye strid rundt hva som skulle skje med NT125. Både i 2021 og i 2022 var tapene av sau betraktelige, og myndighetene åpnet for skadefelling av binna. 2023 var det første året hun gikk med unger. Dette året førte angrep på sau til et vedtak om å tillate å felle NT125 og hennes to unger. Vedtaket ble gjenstand for en rettsak, som staten kom seirende ut av.

Men Statens naturoppsyn, som hadde fått i oppdrag å felle bjørnene, fant dem ikke igjen den sommeren. Den 10. juli 2025 ble NT125 til slutt felt.

## TUNG HVERDAG:

– Vi har et ansvar for å følge med på dyrene våre, men hvem er det som bryr seg om oss? Vi er overlatt helt til oss sjøl, sier sauebonde Tone Våg i Snåsa i Trøndelag.



## Ny generasjon

Dermed er spørsmålet hva som framover skal skje med dattera, som har fått koden NT199. Hun benytter nemlig mye av de samme områdene som mora.

– Jeg vil jo helst ikke tenke på hva som skal skje til sommeren. Nå har vi ei to år gammel binne i området. Skal forvaltningen la den ta sau mens de venter på at den kanskje skal bli paret? Det tar noen år til før denne binna er kjønnsmoden. Vi skal ikke ha sykluser i beiteområdene som følger modningsgraden på binnene rundt omkring. Vi må slippe sauene slik som er meningen et beiteprioritert område.

**VARSLING:** Radiobjella kan fortelle eieren hvor dyret er, men også om det har ligget stille over lengre tid. I så fall sender bjella et dødsvarsel.

FOTO: RAUBEINSÆTRA SAUBEITELAG





#### OMSTRIDT BJØRN:

Bjørnebinna NT 125 med to unger i Snåsa 29. juni 2023.

FOTO: SKADEFELLINGSLAGET I SNÅSA KOMMUNE

En slik situasjon gir flere lag av risiko for en beitebruker:

- En bjørn har større tilbøyelighet til å angripe dersom den blir forstyrret mens den spiser av et bytte.
- Hvis et menneske kommer nært innpå ei binne med unger, kan binna oppleve at ungene blir truet og terskelen for konfrontasjon blir lavere.
- Hvis beitebrukeren har med seg løshund, en gjeterhund eller kadaverhund, kan situasjonen bli enda litt mer presset.

– Det første mannen min gjorde, var å få hunden til å være stille. Da må du ha veldig god kontroll på hunden. Om den av en eller annen grunn er 50 meter foran deg, blir det krevende. Heldigvis gikk han med en rolig hund denne gangen, sier Våg.

Hunden blir typisk oppmerksom på en bjørn mye tidligere enn mennesket som går på tilsyn.

– Prøv å forklare til en ivrig hund at den skal være stille og ikke skjelle på bjørnen. Dette forklarer en del om hvor lydige hundene må være for at vi kan ha dem med på tilsyn, sier Våg.

#### **Hunders instinkter**

Ingen hunder er like, forklarer hun, og det er ikke mulig å ha samme kontroll på alle. Det er heller ikke råd å vite hvordan en hund vil oppføre seg med en bjørn i nærheten før man står midt oppe i situasjonen.

Våg forteller om en annen episode fra en annen saueier i området. Hun var ute på tilsyn og møtte på en bjørn som nettopp hadde lagt ned et kadaver.

– Hun snudde med én gang og sprang. Vi snakket om hendelsen i etterkant, og hun

Blir det helvete, så blir det helvete. Det er ikke vår feil, sier Våg til Rovdyr.org.

Sommeren 2025 var en krevende sommer – ikke bare i Snåsa, men for beitenæringa i hele Trøndelag. Beitesesongen ble også hektisk for skadefellingsmannskapene. Ni bjørner ble tatt ut på skadefelling, og antall dokumenterte bjørnetatte sau og lam i fylket er det høyeste siden 2013, ifølge Rovbase.

Tone Våg frykter at beitelaget nå er tilbake der de var i 2021. Dette året søkte Snåsa kommune om skadefelling på vegne av beitelaget ni ganger før Statsforvalteren til slutt ga tillatelse. De mange avslagene skyldtes hensynet til NT125 og binnens betydning for muligheten til å nå det regionale bestandsmålet. En uunngåelig konsekvens av soneforvaltningen som Stortinget har vedtatt, er at rovdyr som beveger seg inn i beiteprioriterte områder og gjør skade på husdyr, må fjernes. I realiteten innebærer det at rovdyra blir skutt. Eller som det heter i et ofte sitert utdrag fra Stortingets rovviltforlik fra 2011: «Det skal ikke være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområde for tamrein».

– Her hos oss fungerer soneforvaltningen bare når den er til fordel for rovdyr, men den gir ikke beskyttelse for oss som har beitedyr

i beiteprioriterte områder. Hadde forvaltningen fungert, da skulle det vært nok å finne et bjørnetatt kadaver. Så skulle en fått fellingstillatelse med én gang, sier Våg.

#### **Effektiv teknologi**

Mange av sauene har radiobjeller, som varsler eieren når dyret har ligget stille lenger enn vanlig. Jo mer effektivt systemet med slike dødsvarslerer virker, desto tidligere finner bøndene et bjørnetatt kadaver. Dermed er også sannsynligheten større for at bjørnen fortsatt oppholder seg nær dyret det har drept.

– Mannen min var ute på et dødsvarsel, og da så han en bjørn stå opp fra et kratt åtte meter unna og brøle, forteller Våg.

Bjørnen var NT125, ifølge Våg. Hun beskriver at mannen så krattet bevege seg. Derfor ventet han til han var sikker på at bjørnen hadde forlatt kadavret. Deretter undersøkte han kadaveret og noterte GPS-posisjonen.

– Da han tok fram telefonen for å ringe rovviltkontakten og begynte å prate med han, reiste binna seg opp på 30 meters hold og kikket på ham, før hun bestemte seg for å løpe i motsatt retning, beskriver Våg.

sa «Jeg gjorde akkurat det man ikke skal gjøre». Men når hele kroppen sier du skal springe, så gjør du det, sier Våg.

Flere bjørner i beiteområdene øker også sannsynligheten for angrep på sau. Når det blir flere dødsvarsler å kontrollere, blir risikoen for konfrontasjoner mellom menneske og bjørn større. Summen blir et stort HMS-problem, mener Våg.

– Vi har et ansvar for å følge med på dyrene våre, men hvem er det som bryr seg om oss? Vi er overlatt helt til oss sjøl, sier hun.

### Grensedragning

Grensa for hva som skal være beiteprioriterte områder og hva som skal være yngleområder for bjørn er en tilbakevendende konflikt i Trøndelag. I en del år fram til 2013 var Roktdalen innenfor det bjørneprioriterte området. Forvaltningsplanen for rovdyr i Rovviltregion 6 er for tiden under revisjon, og Våg er urolig for at hennes beiteområder skal bli definert som yngleområde for bjørn igjen. Rovviltregion 6 består av Trøndelag og Møre og Romsdal.

En aktør som ønsker at Roktdalen skal innlemmes i bjørneområdet er Miljødirektoratet, som har spilt inn at bjørnen bør tilgodeses med større arealer i prosessen knyttet til en ny versjon av forvaltningsplanen.

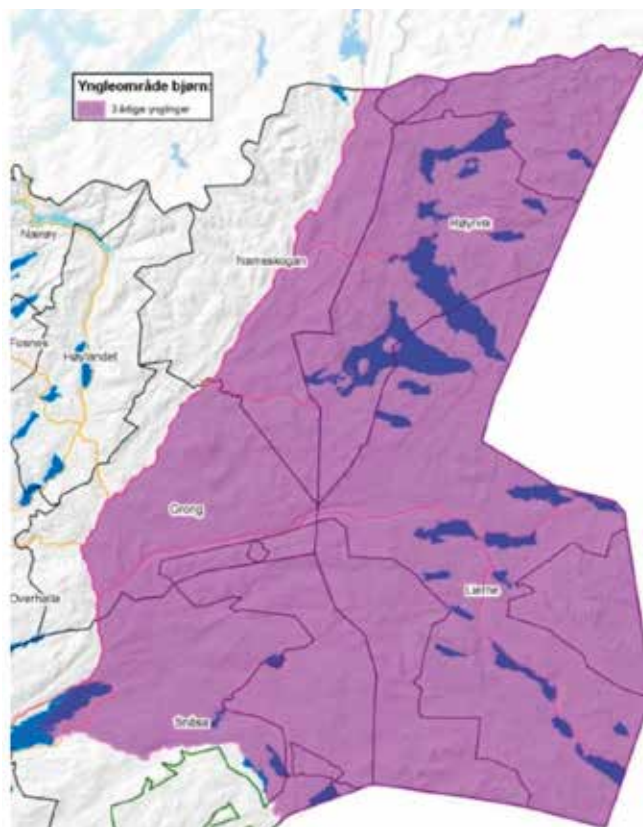
– Det er ikke noe særegent med dette området som gjør det mer egnet for bjørn enn andre områder i Trøndelag.

Det er ikke yngleområdet som er for lite, argumenterer Våg.

Hun viser til rapporten «Brunbjørnbinnens arealbehov og betydningen av svensk forvaltning for bestandsutviklingen i region 6» fra 2021. Her konkluderer forskere fra Norsk institutt for naturforskning at yngleområdet er stort nok, men at det ut fra bestandssituasjonen i 2021 ville ta rundt 10 år før det regionale bestandsmålet

ble innfridd. Året etter ble bestandsmålet nådd i regionen.

– Det er en evig krangel mellom oss beitebrukere og sentrale myndigheter. Problemet er at det blir galt uansett. Hvis vi i Snåsa legger ned, vil bjørnene trekke vestover og sørover til steder hvor de finner dyr på beite, sier Våg.



Yngleområdet for bjørn i Trøndelag. Det beiteprioriterte området i Roktdalen sør for yngleområdet.

KART: STATS-  
FORVALTEREN  
I TRØNDELAG

## To millioner skal gi svar om bjørnesone

Norsk institutt for naturforskning (NINA) har fått i oppdrag å foreslå ny avgrensning av yngleområdet for bjørn i Trøndelag. Det er Rovviltnemnda i region 6 (Trøndelag og Møre og Romsdal) som har bestilt en utredning som har til hensikt å finne det beste alternativet til

utforming og plassering av forvaltningsområdet for bjørn i region 6.

Forvaltningsområdet skal jevnlig kunne sikre tre årlige ynglinger av bjørn, samtidig som det gir minst mulig konsekvenser for beitenæringene, herunder reindrift og

sauenæring, framgår det av en utlysning på Doffin, som er databasen for offentlige anskaffelser i Norge.

Prosjektet har en ramme på to millioner kroner, og NINA skal levere sin utredning innen utgangen av november 2029.

# Fornøyd med finsk ulvejakt

Ulvejakta gikk bra, melder Finlands Viltsentral etter at mer enn tre firedeler av kvota ble fylt.

*Tekst: Svein Egil Hatlevik*

Til sammen 82 ulver ble felt i 15 jaktområder under kvotejakta i Finland, ifølge forvaltningsmyndigheten Finlands viltsentral.

– Kvotejakta gikk bra, og Finlands Viltsentral takker jegerne for ansvarlig opptreden. Jakta ble gjennomført etter planene og i samsvar med myndighetenes retningslinjer. Jegerne sørget for at fellingene ble rapportert og at prøver ble levert på korrekt måte, heter det i en pressemelding fra Finlands Viltsentral.

Det var kvote på til sammen 100 dyr, fordelt på 16 jaktområder. Kvota ble fylt i ti av områdene under jaktperioden, som varte fra 1. januar til 10. februar.

Ved jaktperiodens slutt var tre ulvehybrider identifisert blant de felte dyrene. Disse

trekkes ikke fra kvotene, noe som betyr at antallet skutte dyr var 85 brutto før hybrider trekkes fra. I skrivende stund er fortsatt ikke alle felte dyr analysert, og det endelige antallet ulver tatt ut kan dermed bli lavere enn 82, som er antallet rapportert dagen etter at jaktperioden var over.

Områdene hvor det ble åpnet for jakt ble fastsatt først og fremst ut fra hensyn til sikkerhet og skadeforebygging. En stor del av jakten ble rettet mot Vest-Finland, der ulvebestanden er tettest.

EU-landet Finland har satt referanseverdien for gunstig bevaringsstatus for ulv i landet til 273 dyr. I den nyeste bestandsberegningen er stammen anslått til å bestå av mellom 476 og 669 ulver.



**VILTSJEF:** Visa Eronen.

FOTO: FINLANDS  
VILTSENTRAL

## *Hensyn til villrein*

I en del av jaktområdene er det fastsatt kvote av hensyn til bevaring av skogsrein, som er en underart av reinsdyr. Vill europeisk skogsrein finnes bare i Finland og Russland.

Rovdyr.org har korrespondert via e-post med Visa Eronen, som er viltsjef for Finlands Viltsentral i landskapet Nyland sør i Finland.

– Ifølge studier spiller ulv en betydelig rolle som predator på vill skogsrein. I tre av jaktområdene har kalvetilveksten hos vill skogsrein vært lav, og dette skyldes med stor sannsynlighet predasjon fra ulv, skriver Eronen til Rovdyr.org.

Det er i områdene Lauhanvuori, Pahkavaara og Vuosanka at kvotejakta gjennomføres av hensyn til skogsreinen, forklarer Eronen. Kvota ble fylt i to av disse områdene.



**ULV:** Det ble gjennomført kvotejakt på ulv i Finland i vinter.

FOTO: JAAKKO ALALANTELA / FINLANDS VILTSENTRAL

### **Blanding av hund og ulv**

Det har vært mistanke om hybriddyr i fire av de 16 områdene hvor det ble åpnet for kvotejakt. Noen kaller slike blandingsdyr mellom hund og ulv «bastarder» fordi de er forplantningsdyktige, mens andre omtaler dem som «hybrider» fordi de har blandet opphav. I denne artikkelen benyttes begrepet «hybrider» – i tråd med begrepsbruken til de finske myndighetene.

– I kvoteområdet som ligger i Sørøst-Finland nær grensen mot Russland, er det sannsynlig at både ulver og hybrider forekommer. Hybrider har vært påvist i dette området i flere år. I fjor vinter omfattet ikke bestandsanslaget for ulv familiegupper i dette området, men det er observert områder med ulver uten unger. Det er også samlet inn DNA-prøver fra hybrider, og noen få individer er tidligere blitt tatt ut ved hjelp av dispensasjonstillatelser fra Finlands Viltsentral. Høsten 2025 ble det samlet inn en avføringsprøve fra en hybrid i Kytäjä-området. Hele kvoten for dette området er tatt ut, det vil si

to individer, og det vil bli analysert om disse var ulver eller hybrider, skriver Eronen.

Viltsjef Eronen skriver at myndighetene har til hensikt å fjerne hybridindivider som fortsatt gjenstår etter kvotejakten ved hjelp av dispensasjonstillatelser fra Finlands Viltsentral.

Hybrider mellom hund og ulv er definert som en invasiv og uønsket art i Finland. Det er ikke nødvendig med en egen tillatelse til å skyte hybrider, men siden det i mange tilfeller ikke er mulig å skille en hybrid fra en ulv basert på utseende, har myndighetene måttet vedta kvoter på ulv i områder hvor hovedformålet har vært å felle blandingsdyr.

### **Reindriftsområdene**

Kvotejakta er begrenset til sørlige områder av Finland, men det finnes også en annen historie om ulv i landet. Den handler om hva som skjer i den nordlige delen av landet, i det som er forvaltningsområde for reindrift.

På samme måte som det har vært en økning i antall ulv i norske reindriftsområder de

siste snaut fire årene, har det også vært et ganske stort antall skadefelling av ulv i det finske reindriftsområdet.

Et jaktår i Finland varer fra 1. august til 31. juli. Fram til nyttår var det i jaktåret 2025/26 tatt ut 33 ulver på skadefelling i reindriftsområdet. I jaktåret 2024/25 var det totale antallet ulver felt i forvaltningsområdet for reindrift 35, mens tallet for 2023/24 var 52. Når det gjelder jaktåret 2022/23, ble det totalt felt 48 ulver på grunn av skader på tamrein, eller på skadebaserte dispensasjonstillatelser, som er en direkte oversettelse av det finske begrepet som tilsvarer norsk skadefelling.

Summen av det som er nevnt ovenfor blir 168. Tallene over skadefelling har Rovdyr.org fått tilsendt fra Harri Norberg, spesialplanlegger ved Finlands Viltsentral.

Norberg forklarer at det ikke finnes sikker kunnskap om hvor stor andel av de felte ulvene som har opprinnelse i Russland og hvor stor andel som kan spores tilbake til de sørlige delene av Finland.

## **Svensk ulvejakt stanset i rettsvesenet**

Kammarrätten i Sundsvall satte i januar endelig stopp for prosessen knyttet til lisensjakt på ulv i Sverige. Forvaltningsmyndigheter i fem svenske län vedtok i fjor ei kvote på til sammen 48 ulver til lisensjakta, som skulle ha begynt 2. januar. Vedtakene ble påklaget og retten ga klagerne medhold.

Jaktvedtakene var første steg i en prosess over flere år hvor den

svenske ulvestammen skulle reguleres ned mot et minimumsnivå på 170 individer.

Svenske bonde- og jegerorganisasjoner krever klare garantier for at det blir ulvejakt neste år, og presser på for at politiske avgjørelser sikrer jakt som mottiltak mot ulveskader. De vil ha tydelige rammer og ansvar før neste jakt sesong.

# JERVESAMARBEID vil få ned tapstallene

Siden i fjor høst har et nytt Interregionalt samarbeid om beitedyr og jerv jobbet for å redusere tapene til jerv.

*Tekst og foto: Svein Egil Hatlevik*

13 kommuner i Innlandet, Møre og Romsdal og Vestland har alliert seg med Bondelaget, Småbrukarlaget og Norsk Sau og Geit for å få kontroll over tapene til jerv på utmarksbeite.

Det interregionale samarbeidet beskriver det som et demokratisk problem at bestandsmålet for jerv blir overoppfyllt. Stortinget vedtok bestandsmålet i 2004 og satte det til 39 årlige ynglinger. Den registrerte bestanden har i over halvparten av årene siden fastsettelsen ligget på mer enn

halvannengangeren av ynglemålet. I 2025 var det registrert 51 ynglinger i Norge.

Samarbeidet har krevd at staten må ta et større ansvar for å drive bestandsregulering, at Statens naturoppsyn (SNO) må styrkes for å kunne jobbe mer med bestandsovervåking og å gjennomføre ekstraordinære uttak og skadefellinger mer effektivt. Videre krever samarbeidet at handlingsrom innenfor dagens regelverk må utnyttes bedre for å redusere skader på beitedyr forårsaket av jerv og tilrettelegge for fortsatt beitebruk for å få til en bedre oppfølging av

Stortingets todelte målsetting, som har blant annet har til hensikt å opprettholde en bærekraftig beitenæring også innenfor forvaltningsområdene for jerv.

Når dette skrives har samarbeidet hatt ett møte med klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen, men de håper på at det blir flere. Til tross for at møtet ble beskrevet som både hyggelig og konstruktivt, ble kravene som det interregionale samarbeidet fremmet fulgt opp med et brev som har vakt skuffelse blant beitebrukerne.

Ane Støen Mittet er organisasjonssjef i Møre og Romsdal Bondelag og sekretær for det interregionale samarbeidet.



Hun er opptatt av at jerven skal forvaltes slik at antall voksne dyr i bestanden produserer 39 årlige ynglinger. Dette i motsetning til dagens situasjon, hvor det er såpass mange voksne jerver at det hvert år blir nødvendig med hiuttak for å fjerne tisper og valper. I 2025 gjennomførte SNO elleve hiuttak.

– Vi kommer til å be lovavdelingen i Justisdepartementet om å vurdere hva en jerveyngling egentlig betyr juridisk. Statsråden setter likhetstegn mellom hiuttak og det å redusere bestanden med en yngling, men det mener vi er triksing med tall. Et hiuttak kan være alt fra én valp til ei tisper og fire valper, sier Mittet.

Hun reagerer også på hvordan tidlig sanking av sau og lam blir trukket fram som løsning på tapsproblemene. Mittet viser til at mer enn 7000 dyr i Møre og Romsdal ble sanket tidlig i september, men tapene var likevel store.

– Vi protesterer mot at stadig tidligere sanking over stadig flere områder skal presenteres som en løsning fra departementet. Det er en grense for hvor tidlig en kan sanke for at det skal gi mening å sende dyr på utmarksbeite. Skal vi endre den situasjonen som beitebrukerne står i i dag, må det settes i verk nye tiltak. De grepene som har vært benyttet i 20 år har ikke gitt bra nok resultater, sier hun.

**22. JANUAR:** Interregionalt samarbeid om beitedyr og jerv møtte miljøministeren i Oslo. Fra venstre Mariann Skotte (ordfører Lesja), Ane Støen Mittet og Kristin Gilje Sandnes (Møre og Romsdal Bondelag), Andreas Bjelland Eriksen (Klima- og miljøminister), Christian Sønstlien (ordfører Årdal), Therese Jemtegård Moen (ordfører Fjord), Ole Bjarne Hovland (Sogn og Fjordane Sau og Geit) og Ketil Gutubø (Oppland Bonde- og Småbrukarlag).

## 59 jerver felt av lisensjegere

Lisensfellingsperioden for jerv var over 15. februar.

Den samlede kvota for hele landet var på 125 jerver.

Minst 59 jerver ble felt av lisensjegere, mens 89 ble belastet kvota når en regner med ekstraordinære uttak og skadefellinger. Tallene framgår av en oversikt fra Miljødirektoratet. Opplysningene er fra dagen etter at lisensfellingsperioden var over og kan bli noe endret.

**I region 1** var det vedtatt kvote på åtte jerver. To er tatt ut gjennom ekstraordinære uttak.

**I region 2** var kvota på tre jerver. Ingen dyr felt.

**I region 3** var kvota på ni jerver. Tre ble tatt ut på lisens.

**I region 4** var kvota på én jerv. Ingen dyr felt.

**I region 5** var kvota på 15 jerver. Hele kvota ble fylt under lisensfelling.

**I region 6** var kvota på 35 jerver. 22 ble felt på lisens, og legger man til skadefelling og ekstraordinære uttak, så er 25 dyr belastet kvota. Her kan man merke seg at kvota for delområdet Møre og Romsdal på seks dyr ble fylt 17. desember.

**I region 7** var kvota på 20 jerver. Sju av disse ble avlivet under lisensfelling, mens 12 er tatt ut under skadefelling og ekstraordinære uttak, noe som betyr at 19 dyr er belastet kvota. Ti dyr ble avlivet i ekstraordinære uttak våren 2025. Hunndyrkvota på åtte tisper ble fylt 1. februar.

**I region 8** var kvota på 34 jerver. Til sammen er 25 dyr belastet kvota, hvorav 12 er felt på lisens. 13 er avlivet under skadefelling eller ekstraordinære uttak, Ti av dem er dyr tatt ut av SNO våren 2025.



# EFFEKTIV GAUPEJAKT

## i Sør-Norge

Gaupejaktkvotene ble fylt tidlig i jaktperioden i de sørlige delene av landet.

*Tekst: Svein Egil Hatlevik*

I skrivende stund har kvotejegere felt minst 64 dyr. Til sammen 74 dyr er belastet kvotene. Sammenlagt er kvotene for hele landet på 99 gauper.

Sju av landets åtte rovviltneemnder åpnet for kvotejakt på gaupe i 2026. Unntaket er i region 4, som består av Oslo, Akershus og Østfold. Der åpnet rovviltneemnda ikke for jakt.

I 2025 ble det registrert 91 familiegrupper av gaupe i Norge, noe som var en økning på 13 fra året før. Gaupe i Norge og Sverige regnes som samme bestand, og i 2025 var antall individer estimert til omtrent 1905 gauper, hvorav cirka 538 i Norge og rundt 1367 i Sverige.

I region 1 (Vestland, Rogaland og tidligere Vest-Agder) var det som vanlig kvotefri jakt, men ingen dyr er felt.

17. februar meldte Statsforvalteren i Vestfold og Telemark at det ble felt 25 gauper under årets kvotejakt i region 2. Medregnet de to dyra som ble trukket fra som irregulær avgang er 27 dyr belastet kvota. Dermed er kvota fylt. Region 2 består av tidligere Aust-Agder og fylkene Telemark, Vestfold og Buskerud.

I region 3 (gamle Oppland fylke) var kvota fylt 6. februar. Kvota var på ti gauper.

I region 5 (gamle Hedmark fylke) var kvota fylt første jaktdag. Her ble tre gauper felt.



**HUNNGAUPE:** Denne hunngaupa på 16,7 kilo ble felt i Verdal i Trøndelag 10. februar.

FOTO: PRIVAT

Totalkvota for rovviltregion 6, som består av Trøndelag og Møre og Romsdal, var på 31 gauper. På grunn av avgang av gaupe i forbindelse med skadefelling og påkjørsler var kvota ved jaktstart på til sammen 25 gauper. Da denne teksten ble skrevet, var det felt 19 gauper i regionen.

Kvota i region 7 (Nordland) var satt til 22

dyr. To dyr er belastet kvota før jaktstart. Her er det i skrivende stund felt fire gauper.

I region 8 (Troms og Finnmark) er det vedtatt kvote på seks gauper, hvorav inntil to voksne hunngauper. En hanngaupe påkjørt av bil ble belastet kvota før jaktstart. Når dette skrives, er det felt fire gauper.

**KYR:** Kanaliseringspolitikken har sørget for at de beste kornarealene benyttes til nettopp korn, og at storfe beiter i områder som ikke egner seg til kornproduksjon, slik som her i Vindafjord kommune i Rogaland.



# Drøvtyggerne

## – Norges usynlige beredskap

Drøvtyggerbasert landbruk er ikke bare matproduksjon, men et sammenkoblet system som gir Norge motstandskraft, beredskap, biologisk mangfold, kulturlandskap og levende bygder, forklarer Christian Anton Smedshaug i AgriAnalyse.

*Tekst og foto: Svein Egil Hatlevik*

Kjøtt er ikke bare kjøtt, mat er ikke bare mat og landbruk er ikke bare landbruk. Alt henger sammen i et innfløkt system som påvirker både livene og omgivelsene våre. Christian Anton Smedshaug, daglig

leder i AgriAnalyse, er aktuell som redaktør for boka *Husdyrene – fundamentet i norsk matproduksjon*. Her har en rekke fagpersoner bidratt med tekster om det særegne norske matproduksjonssystemet og hvilken rolle husdyra har i det.

– Det er ikke tilfeldig at sauen er på første-sida av boka. Drøvtyggerholdet i Norge er ganske unikt, og en reelt viktig aktivitet – ikke minst regionalt. Beitebruken er viktig for turisme, for kulturarv og i siste instans for folks følelse av fellesskap i landet, for at folk skal føle at landet brukes og holdes i hevd. Sauen er det dyret i landbrukssammenheng hvor Norge er stort, og vi er størst på sau i Norden, sier Smedshaug.

### **Størst i Norden**

Norge produserer rundt 22 000 tonn lam- og sauekjøtt i året, mens Island, som rett nok er under en tidel av vårt folketall, produserer godt under halvparten. I Finland, Sverige og Danmark er saueholdet nesten neglisjerbart, mener Smedshaug.

Produksjonsvolumet av kjøtt fra svin og særlig kylling har økt veldig de siste snaut 50 årene, mens drøvtyggerbaserte produksjoner som sau og store nærmest har stått stille. Drøvtyggerne baserer seg i stor grad på norske grasressurser og utmark, mens gris og fjørfe er mer avhengige av importert fôr og høy grad av industrialisering. Det gjør at produksjonene fyller svært ulike roller både økonomisk, geografisk og samfunnsmessig.

– Beitebruken er en utendørsproduksjon på norske ressurser som kan holde på til evig tid. Drøvtyggerholdet er en viktig forutsetning for bosetting og landbruksmiljøer i store deler av landet. Det skyldes at grasarealene hovedsakelig finnes i distriktene, sier Smedshaug.

Norge har som det eneste landet i verden delt inn jordbruksarealene i to ulike kategorier og laget en såkalt kanaliseringsspolitikk. Den går ut på at de beste arealene brukes til kornproduksjon og de nest beste brukes til grasproduksjon til melk og kjøtt. I tillegg kommer enda mer tungdrevne arealer – utmarka.

– Drøvtyggere er helt avgjørende for at kanaliseringsspolitikken skal fungere, og kanaliseringsspolitikken er selve kjernen i den norske landbruksmodellen, sier Smedshaug.

### **Viktig for lokalsamfunn**

Smedshaug forklarer at uten aktiv drift i drøvtyggerområdene forsvinner landbruksservice, maskinmiljøer, fagmiljøer og rekruttering – og til slutt også bygdesamfunnene.

– Du kan ha to store bruk i for eksempel Surnadal, men da blir det liksom ikke så mye lokalsamfunn ut av det. Uten et levende miljø som bruker arealene, innmark og utmark, faller modellen sammen, og det blir ingenting igjen av noe til slutt, sier Smedshaug.



SAU: Saueholdet i Norge er særegent i europeisk sammenheng.

– For å opprettholde et levende landbruksmiljø, så kreves en del aktører. Noen kan drive på heltid, de som har sauer og ammekyr eller mindre melkebruk, men de som driver deltid bidrar også mye i den forstand at mange av dem driver med brøyting, bygdeservice og annet arbeid. Landbrukets funksjon er ikke bare begrenset til de matvarene som produseres, og for å få til helheten, trengs det kritisk masse av aktører, legger han til.

Folk har forskjellige interesser og kunnskap, resonnerer han videre.

– Noen liker godt å brøyte, andre er gode på å skru, noen er veterinærer eller fører regnskap – i tillegg til landbruksaktiviteten. Derfor er det viktig å framleke gode landbruksmiljøer, som gjør at folk er interessert i å bosette seg et sted, i å leve livene sine. Det kan være lønnsomt å drive bruket, men hvis det ikke er noen barnehage, noen å diskutere med, ikke noe landbrukslag, så orker ikke folk. Mennesket er som vi vet et sosialt dyr, sier Smedshaug.

Uten beite gror landskapet igjen, og mange konkurransesvake arter kan forsvinne. Dette biologiske mangfoldet er ofte lite synlig for folk flest, men er en viktig samfunnsverdi – også fordi man ikke vet hvilke økologiske funksjoner som kan bli kritiske i framtiden, argumenterer Smedshaug.

– Det er mange samfunnssteder som mange setter veldig stor pris på som følger med som en funksjon av at man opprettholder drøvtyggerproduksjonen. Det handler om å opprettholde kunnskap og immateriell kulturarv, om at det er folk rundt på bygdene som kan vedlikeholde gamle og verneverdige bygninger, om at det fortsetter å være mulig å gå på skiturer i et åpent landskap som ikke er grodd igjen med fjellbjørkeskog, bare for å nevne noen eksempler. Alt dette går opp i en slags høyere enhet i det som kalles «det multifunksjonelle landbruket», sier Smedshaug.

### **Motstandsdyktig utmarksbruk**

Utmarksbruk og drøvtyggerhold er robust i krisesituasjoner på måter som andre former for husdyrhold ikke er, fortsetter Smedshaug.

– Både når det gjelder dårlig vær, som vi må regne med at det blir mer av framover på grunn av klimaendringene, og når det gjelder handelspolitiske endringer så er utmarksbruken resiliert – eller motstandsdyktig for å bruke et bedre norsk ord, sier Smedshaug.

Han viser til det store tørkeåret 2018 som et eksempel på at utmarka ble viktigere enn andre år.

– Da hadde mange bruk for utmarka til beite, fordi det var tørke i innmarka. Utmarka har fôr som er tilgjengelig nærmest uansett hvordan de internasjonale politiske forholdene forandrer seg. På den andre siden kan man kanskje anta at det vil bli behov for mer gjeting i en krisesituasjon. Da må en jo anta at det vil bli attraktivt å stjele husdyr. Men hvis vi

forholder oss til ressursen, så vil den være tilgjengelig selv om det er tørke eller veldig mye regn, siden dyra kan bevege seg selv og beite mange alternative steder, sier Smedshaug.

Smedshaug viser til at en høy andel mordyr gir bedre beredskap enn høy ytelse per dyr. Produksjonssystemer som er presset til maksimal effektivitet blir mer sårbare ved førsvikt.

– Hvis du har makset ut produksjonen på melk, og ligger på rundt 10 000 liter i året, så har man et opplegg som er sårbart for svikt i tilgangen til optimalt fôr. Hvis melkevolumet per ku faller, så må man ha flere dyr for å opprettholde den samme mengden melk. Men det å bygge opp antall mordyr vil ta tid, og i perioden hvor du øker antall mordyr, kan du heller ikke slakte like mange dyr, så da faller tilgangen til både kjøtt og melk. Derfor kan det være et beredskapspoeng å ha et høyt antall mordyr slik at du slipper slike fall i produksjonen, sier Smedshaug.

### Politisk press

I Norge i dag utgjør drøvtyggerkjøttet rundt 110 000 tonn av den totale mengden kjøtt på rundt 360 000 tonn. Som andel av norsk sjølforsyning utgjør drøvtyggerkjøttet mellom tre og fire prosent, men legger du til melk, så nærmer det seg en fjerdedel av kaloriene vi spiser. Samtidig er det et økende politisk press mot drøvtyggerholdet, siden kutt i antall drøvtyggere blir trukket fram som en mulig løsning på klimautfordringer som skyldes utslipp av karbon fra bruk av fossile energikilder.

– Tittelen på boka er ikke *Husdyrene – fundamentet i norsk jordbruk*, det handler om fundamentet i norsk matproduksjon.



**REDAKTØR:** – Beitebruken er en utendørsproduksjon på norske ressurser som kan holde på til evig tid, sier Christian Anton Smedshaug. Han er daglig leder i Agri Analyse og redaktør for boka *Husdyrene – fundamentet i norsk matproduksjon*.

Det er snakk om to ganske forskjellige ting. Det som er spesielt med Norge, er at det aller meste som produseres av jordbruket går gjennom husdyra før det blir menneskemat – slik er det i hvert fall i fredstid, sier Smedshaug.

Han forklarer at Norge er på mellom 90 og 95 prosent sjølforsynt med mat fra husdyr, om man ser bort fra importert fôr. Om fôrimporten regnes med, er sjølforsyninga av husdyrprodukter et sted mellom 70 og 75 prosent. Når norsk sjølforsyningsgrad er lav, er det aller mest fordi at en liten andel av den plantekosten som folk spiser, er norskprodusert. Det skyldes ikke minst at Norge ikke produserer planteoljer og sukker som er rundt 20 prosent av energien vi får fra mat. Norge er også langt unna sjølforsyning av hvete til matmel. Der har snittet ligget på 55 prosent de siste årene.

– Verdiskapningen og det vi har kontroll på i Norge, bortsett fra grensehandel og litt marginal import av ost og kjøtt, er det så å si bare husdyrproduksjonen som står for. Når det gjelder planteproduktene som folk spiser, er sjølforsyninga nede i mellom 20 og 25 prosent. Vi produserer sjøl

en viss andel av matkornet, poteter og litt frukt og bær, sier Smedshaug.

### Krig og fred

Mulighetene for hva som lar seg produsere i Norge fører til at diskusjoner om hvorvidt folk skal spise mindre husdyrprodukter og mer plantebasert kost blir mer utfordrende enn i andre land.

– Vi har store jordbruksarealer som bare egner seg til å produsere husdyrfôr, i hvert fall i fredstid. Forbrukerne er lite interessert i å bytte ut brød og pasta med grøt, flatbrød og velling hvis ikke de må det for å unngå å sulte. Kutter vi ut husdyrproduk-

tene, vil bare volumene av matvarer vi produserer i Norge gå ned. Det er kjernen i problematikken knyttet til hvor husdyravhengige vi er, sier Smedshaug.

### Aktuell bok

- Boka *Husdyrene – fundamentet i norsk matproduksjon* samler bidrag fra flere fagpersoner innen landbruk og forskning.
- Den beskriver hvordan grasarealer og store deler av kornproduksjonen i Norge bare kan utnyttes gjennom dyr som foredler ressursene til melk, kjøtt og egg. Dermed er husdyrholdet en forutsetning både for norsk matforsyning og verdiskaping over hele landet.
- Fagpersoner fra institusjoner som NMBU, Animalia, Den norske veterinærforening, AgriAnalyse, NIBIO og Opplysningskontoret for melk og meieri produkter har bidratt til boka.

# Årsmøter i lokallagene

Her er en oversikt over årsmøter og andre møter i regi av Folkeaksjonens lokallag som er klare når dette bladet gikk i trykken. Program og flere årsmøter i lokallagene kunngjøres fortløpende på Folkeaksjonens nettside [www.rovdyr.org](http://www.rovdyr.org)

## FNR Helgeland lokallag

Årsmøte torsdag 19. mars 2026 kl. 19.00  
 på Korgen Vertshus i Hemnes.

## FNR Nord-Trøndelag lokallag

Årsmøte torsdag 9. april 2026 kl. 18.30  
 på Snåsa Hotell.

## FNR Oppdal og Rennebu lokallag

Årsmøte mandag 16. mars 2026 kl. 18.30  
 på Oppdalsporten, Fagerhaug.

## FNR Lesja og Dovre lokallag

Årsmøte onsdag 25. mars 2026 kl. 19.00  
 i lokalene til Lesja Bulldoserlag, Åsenvegen 74, Lesja.

## FNR Valdres lokallag

Årsmøte tirsdag 14. april 2026 kl. 18.00  
 på Vikatunet, Fagernes.  
 Styreleder Arve Sætra deltar fra FNR sentralt.

## FNR Hallingdal lokallag

Årsmøte onsdag 8. april 2026 kl. 17.30  
 i Kulturhuset på Nesbyen.  
 Åpent møte om gaupeforskning og forvaltning  
 fra kl. 18.30. (Se neste side).

## FNR Søndre Buskerud lokallag

Årsmøte tirsdag 24. mars 2026 kl. 18.00  
 Langebru Gjestegård, Hokksund.  
 Orientering fra årets gaupejakt.

## FNR Vestfold lokallag

Årsmøte onsdag 18. mars 2026 kl. 18.00  
 på Gavelstad Gjestegård.  
 Anne-Nora Oma Dahle, leder i Rovviltnemnda  
 i region 2, om rovviltnemndas arbeid  
 og vinterens gaupejakt.  
 Neri H. Thorsen, forsker i Scandlynx/ Nina med nyheter  
 fra forskningen om gaupas bruk av leveområder.

## FNR Glåmdal lokallag

Årsmøte torsdag 16. april 2026 kl. 19.00,  
 i Brakka, Glåmdal motorhistoriske forening i  
 Kongsvinger.

## FNR Akershus lokallag

Årsmøte torsdag 9. april 2026 kl. 19:00  
 på Bestefarhuset i Blaker, Fjukvegen 328 Blaker.

## FNR Østfold lokallag

Årsmøte torsdag 19. mars 2026 kl. 17.30  
 på Sportshytta Einarbu i Mysen.  
 Åpent møte med foredrag om rovdyrjakt  
 med Rasmus Bostrøm kl. 18.30.



Østfold og Akershus:

## Rovdyrjakt med Rasmus Bostrøm

Rasmus Bostrøm er kjent for de fleste jegere som Sveriges mest erfarne rovdyrjeger. Nå får du muligheten til å ta del i hans spennende historier og tips og kunnskap om jakt på store rovdyr.

- **Sportshytta Einarbu i Mysen**  
torsdag 19. mars kl. 18.30
- **Kultursalen på Bjørkelangen**  
fredag 20. mars kl. 18.30

**Gratis inngang!**

*Arr: FNR Østfold lokallag og FNR Akershus lokallag i samarbeid med FNR Glåmdal lokallag*

## FNR Hallingdal lokallag

### inviterer til åpent møte om gaupeforvaltning

Onsdag 8. april kl. 18.30  
i Kulturhuset på Nesbyen.

- **Neri Thorsen, gaupeforsker, Scandlynx/NINA:**  
Nyheter fra forskningen om gaupas bruk av leveområder.
- **Jonas Kindberg, leder i Rovdata**  
Om bestandsregistrering av store rovdyr med spesielt vekt på gaupe. Rovdata har ansvaret for det faglige innholdet og drift av Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt i Norge.

Det blir også innlegg fra beitenæringen.



Neri H. Thorsen.



Jonas Kindberg

## Camp Villmark

20. – 22. mars 2026

Som vanlig treffes Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk på villmarksmessen Camp Villmark, i Nova Spektrum på Lillestrøm fredag 20. mars til søndag 22. mars.

Vi ønsker våre gode medlemmer velkommen innom vår stand til en hyggelig prat. Velkommen til Camp Villmark 2025!





FOTO: PRIVAT

noen klar plan for hvordan gjerdene skal finansieres, sa Landet.

Han viste også til den svenske regjeringens plan om å regulere ulvestammen på svensk side av grensa ned mot 170 individer.

### Forvaltningsutfordringer

Per Steinar Slang, nestleder i Naturbruksalliansen og styremedlem i Norges Jeger- og Fiskerforbund – Akershus, har selv erfaring fra lisensfelling av ulv gjennom flere år. Han gikk gjennom utviklingen de siste årene sett fra Aurskog-Høland kommune, hvor han også er varaordfører for Senterpartiet. Hans kommune har på det meste har vært berørt av åtte ulike ulvrevirer, og tettheten av ulv i kommunen har til tider har kunnet oppfylle det nasjonale bestandsmålet for ulv på mellom fire og seks årlige ynglinger.

– Jeg er opptatt av brobygging og kampen mot likegyldighet. Det er viktig at vi støtter opp om og bryr oss om hverandre. Utmarksbruken presses fra alle fronter – for eksempel planverk, politikk og storsamfunn. Vi må stå samlet, sa Slang.

Han viste til at ulike regjeringer de siste årene har ført til ulike tolkninger av hvordan man skal gjennomføre Stortingets vedtak om ulveforvaltning. Slang hadde selv en sentral rolle i uttaket av Aurskogreviret i 2021.

– Det er flere ting som gjør uttak i Akershus krevende, sammenlignet med større skogområder i Østerdalen. I Aurskogreviret var det 1006 grunneiere som måtte gi samtykke, og bare tre av dem var negative til lisensfelling på deres eiendom, sa Slang.

Han hadde også en klar bestilling om metoder som kan gjøre lisensfelling mer effektivt.

– Løs, på drevet halsende hund bør bli en fast ordning. Det er særlig viktig sør i ulvesona, hvor det ofte går lenge mellom hver gang vi har snø og gode sporingsforhold, sa Slang.

### Praktisk gjennomføring

En annen som holdt innlegg under seminaret var Bjørn Einar Lier, styremedlem i Norges Jeger- og Fiskerforbund på nasjonalt nivå, men også i Østfold. Han delte erfaringer fra

# Klare ønsker for mer effektiv lisensfelling

Grep for å gjøre felling av ulv enklere sto i sentrum under Naturbruksalliansens seminar på Gardermoen i februar. Bernkonvensjonens sak mot norsk ulveforvaltning vakte bare begrenset bekymring.

*Tekst og foto: Svein Egil Hatlevik*

Naturbruksalliansen inviterte 12. februar til et seminar med kunnskapsoppdatering om ulveforvaltning, og snaut 50 personer møtte opp på Gardermoen.

Ingvald Landet, styreleder i Naturbruksalliansen og styremedlem i Innlandet Bondelag, åpnet seminaret. Han konstaterte at 2026 er første vinter uten lisensfelling innenfor ulvesona siden 2019.

– Rovviltnemndene har forvaltet seg ned til det nedre sjiktet av bestandsmålet. Folks bekymring for utviklingen i ulvestammen er litt mindre, med noe mindre engasjement for saken. Men ting rører seg både internasjonalt og nasjonalt. Bernkonvensjonen har reist klagesak mot norsk ulveforvaltning, og regjeringen skal svare den ut utover våren, sa Landet.

Han pekte på at forvaltningssystemet gjør det så godt som umulig å få åpning for skadefelling innenfor sona.

– Vi har sett at Statsforvalteren kommer med nye pålegg om gjerdet innenfor sona uten



**STYRELEDER:**  
Ingvald Landet



**JEGER:**  
Per Steinar Slang



**JEGER:**  
Bjørn Einar Lier



**SKADEFELLINGS-LEDER:**  
Kristian Lund Vang

lisensfelling i Boksjøreviret sør i Østfold, som foregikk i begynnelsen av 2025. Lier var fellingsleder under uttaket.

– Lisensfelling foregår på frivillig basis med store forventninger til lagene, samtidig som de har lite handlingsrom. Det fører til et stort press, sa Lier.

Han etterlyste styrking av Statens naturoppsyn (SNO) i forbindelse med lisensfelling.

– For et fellingslag er det viktig å dokumentere alle dyrene i et revir. Finner vi DNA etter tre ulver, men vet at det er fem dyr i flokken, settes ofte kvota til tre individer, sa Lier.

Aktivistene har skapt mye bryderi for fellingslagene.

– De går bevisst inn for å sabotere. De stikker av med flagglinjer og kameraer. De saboterer bommer og stenger veier. Jeg vil berømme politiet, som har hjulpet oss mye. Samtidig er det behov for et bedre juridisk vern av lisensfellingsutøvere. Jeg har sjøl opplevd å bli forfulgt og forsøkt angrepet, og det er ikke hyggelig.

Også han understreket behovet for å bruke løs, på drevet halsende hund, særlig sør i ulvesona.

– I 2025 hadde vi fire dager med snø i den perioden hvor det var tillatt å drive lisensfelling, sa Lier.

Han forklarte også at innkjøp av utstyr utgjør en stor kostnad for lisensfellingslagene. Diesel til brøyting er én av de store utgiftspostene.

– For å unngå sabotasje har de fleste lagene kryptert samband, noe som må monteres i forkant av jakta. Dette er ett eksempel på utgifter vi ikke har bedt om. Per i dag finnes det ingen støtteordninger for fellingslagene, og det er en utfordring, sa Lier.

Når en ulv blir felt, kommer SNO og gjennomfører kontroller for å sjekke om alt har foregått i samsvar med lover og regler. Lier understreket at dette er noe mannskapet setter pris på.

– Vi er glad for å få ryggdekning for at alt har foregått slik det skal. Ulempen er at aktivistene har fått for vane å anmelde ulvefelling. SNOs rapport etter en skuddplassundersøkelse er et offentlig dokument, men skytterens navn er unntatt offentlighet. Men så snart det kommer en anmeldelse, blir skytterens navn offentlig. Det er da trakasseringen starter, og den rammer ofte ikke bare skytter, men også familie, sa Lier.

Han nevnte videre at det er en utfordring for fellingslagene med en høy andel skadeskyting.

– Skadeskytingsprosenten for store rovdyr ligger mye høyere enn på hjortevilt, og det har den gjort over flere år. Vi jobber med å få andelen skadeskyting ned.

### Nord-Østerdalen

Skadefellingsleder Kristian Lund Vang fortalte om erfaringer med skadefelling på store rovdyr i Nord-Østerdalen, i områder som er prioritert til beitedyr. Området var i mange år preget av store skader på beitedyr i utmark. For å hankses med problemet startet sju kommuner i regionen et samarbeidsprosjekt om skadefelling i 2018.

I løpet av tida prosjektet har pågått, har timebruken gått ned betraktelig. I 2017 brukte mannskapene til sammen omtrent 3000 arbeidstimer per felte ulv. I 2018 fikk mannskapene tilgang til å benytte løs, på drevet halsende hund. Dermed var timebruken i 2021 nede i 160 timer per ulv, mens det i 2023 ble lagt ned 100 arbeidstimer i å felle to ulver.

– Hovedgrunnen til effektiviseringen er at vi får bruke hund, selv om en rekke andre tiltak også har bidratt, sa Vang.

Han var også innom forskriftene til den nye viltressursloven, som nylig ble sendt på høring.

– Her må jeg spørre: Har vi ikke har lært noen verdens ting? Skal vi ikke kunne bruke hund til lisensjakt på ulv, slik de gjør i Sverige, får vi aldri sjansen til å trene opp hunder som fungerer godt på skadefelling om sommeren.

Han argumenterte for at alle hunderaser og hundetyper må gjøres tilgjengelig for skadefelling.

## FAKTA: Naturbruksalliansen

- Grunnlagt i 2018.
- Formålet er å samle og representere aktører innen naturbaserte næringer i Norge, særlig skogbruk, jordbruk, beitenæring og jakt, for å styrke deres interesser i forvaltningen.
- Består av Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk, Norges Bondelag, Norskog, Norges Skogeierforbund, Glommen-Mjøsen Skog, Norsk Allmenningsforbund samt NJFF Akershus og NJFF Østfold.

– Å vase rundt uten hund sommerstid er nesten alltid bortkastet tid. Vi må ikke lage et nytt lovverk nok en gang hvor vi ikke kan få bruke bikkjer, sa han.

### Rettslige rammer

Erlend Stabell-Daling, jurist i Norges Bondelag, gjorde rede for de rettslige utgangspunktene for norsk ulveforvaltning. Hans budskap var at norsk ulveforvaltning står stødig rettslig sett etter to runder i Høyesterett.

Bernkonvensjonen opprettet i 2024 en såkalt «open file», hvor den faste komiteen har uttrykt bekymring for norsk ulveforvaltning. Kritikken ble skjerpet under sist møte i 2025. Blant annet stiller komiteen spørsmål ved det norske bestandsmålet, som karakteriseres som ekstremt lavt. Andre ankepunkter er bruken av lisensfelling og skadefelling for å avverge skade og at ulvesonen kun dekker rundt fem prosent av landets areal.

Stabell-Daling mener at mye av kritikken gjentar argumenter som allerede er prøvd og forkastet i norske domstoler. Han pekte på at Bernkonvensjonen ikke har sanksjonsmuligheter. Komiteens uttalelser er anbefalinger, ikke rettslig bindende avgjørelser.

– Til syvende og sist er dette et politisk, og ikke rettslig, spørsmål, sa han.

## Landsstyrets medlemmer:

**Arve Sætra**  
Landstyrets leder

Aurskog  
Tlf. 992 15 586



**Mette Trøftmoen**  
Styremedlem

Nord-Odal  
Tlf. 905 86 603



**Knut Halvor Jorde**  
Styremedlem

Nesbyen  
Tlf. 958 88 416



**Vidar Helgesen**  
Styremedlem

Rena  
Tlf. 917 46 796



**Brita Sandvik Wilks**  
Styremedlem

Snåsa  
Tlf. 901 70 720



**Geir Sneffjellå**  
1. vara

Mo i Rana  
Tlf. 472 34 603



**Anders Olav Grønvold**  
2. vara

Moss  
Tlf. 918 87 717



**Eirik Sæther**  
3. vara

Lesja  
Tlf. 909 91 236



# Folkeaksjonens politikk:

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon med formål å endre dagens rovdyrpolitikk. Økende bestander av store rovdyr gir ikke bare konflikt mellom nærings og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen.

Skogen og utmarka er viktig for vår livskvalitet. Dagens rovdyrpolitikk truer mye av det som gjør det meningsfullt å bo i Distrikts-Norge.

Jegere og utmarksbrukere er kulturbærere. Vår fantastiske natur med et rikt biologisk mangfold er et resultat av flere tusen år med allsidig utmarksbruk. Dette er faktisk grunnlaget for vår opprinnelige eksistens og bosetting i Norge.

Det er kunnskapsløst og historieløst hvis disse rike tradisjonene skal vike for myter om at Norge består av urørt villmark.

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en viktig stemme i rovdyrdebatten. Med kunnskap, ansvarlighet og engasjement bidrar vi til økt kompetanse som skal gi grunnlag for en ny politikk med aktiv forvaltning i stedet for strengt vern av rovdyr i Norge.

## Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk sier:

- **Ja til lokal forvaltning**
- **Ja til effektivt uttak av skadedyr**
- **Nei til kjerneområder og rovdyrsoner**
- **Nei til fast ulvestamme i Norge**

**Medlemskontingent er kr 305,- for hovedmedlem i 2026.**

Familiemedlemskap koster kr. 425 for hele familien. Ungdom under 25 år betaler kr 140 pr. person. Nye hovedmedlemmer betaler kr. 200 første året og ungdom (under 25 år) og familiemedlem betaler kr. 100 første året.



**Meld deg inn før Norge gror igjen!**

# Kontaktinformasjon for Folkeaksjonens lokallag

Lokallag	Leder	Telefon
Østfold	Kai Vidar Nikolaisen, Mysen	tlf. 480 54 438
Akershus	Odd Granås, Aurskog	tlf. 908 81 938
Søndre Buskerud	Tore Nylehn, Vestfossen	tlf. 905 03 610
Glåmdal	Mette Trøftmoen, Knapper	tlf. 905 86 603
Vestfold	Frode Island Bergan, Steinsholt	tlf. 905 81 517
Hallingdal	Knut Halvor Jordet, Nesbyen	tlf. 958 88 416
Trysil og Engerdal	Hans Peter Nyhuus, Trysil	tlf. 992 11 953
Åmot og Elverum	Vidar Helgesen, Rena	tlf. 917 46 796
Ringsaker	Geir Atle Aas, Brumunddal	tlf. 907 27 902
Nord-Østerdal	Harald Enge, Os	tlf. 950 88 892
Lillehammer	Ottar Moe, Øyer	tlf. 959 81 660
Valdres	Kristen Hagaseth, Etnedal	tlf. 976 89 041
Lesja og Dovre	Bjørn Magnus Tordhol, Lesja	tlf. 900 87 235
Oppdal og Rennebu	Nils Petter Gundersen, Rennebu	tlf. 913 21 234
Gauldal	Torleif Slaaen, Ler	tlf. 958 39 587
Nord-Trøndelag	Jørn Ove Heggland, Snåsa	tlf. 414 57 649
Helgeland	Geir Sneffjellå, Mo i Rana	tlf. 472 34 603
Troms	Terje Benjaminsen, Tovik	tlf. 913 91 707

## Ansatte:

### Åsmund Ystad

Daglig leder

Tlf. 975 95 119

aksjonen@rovdyr.org

### Svein Egil Hatlevik

Journalist

Tlf: 940 08 611

svein.egil.hatlevik@rovdyr.org

### Revisor:

Revisorfirmaet BDO AS, Steinkjer

### Ordfører landsmøte:

Ole Gustav Narud, Rena

### Valgkomité:

Tone Benjaminsen, Troms, leder

Bjørn Magnus Tordhol, Lesja

Tore Nylehn, Søndre Buskerud

Henrik Hauer, Akershus, varamedlem

Enkelt å melde seg inn:



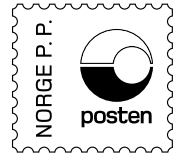
**vipps**

Nye medlemmer kan enkelt registrere seg via Vipps og like kjapt betale medlemskontingenten

Med denne QR-koden kommer nye medlemmer enkelt til innmeldingssiden [www.rovdyr.org/medlem](http://www.rovdyr.org/medlem).

## Siste utgaver av Rovdyr:





# Rovdyrpolitikken er for viktig

til å formidles av 24 år gamle journalistvikarer fra Bærum Folkeaksjonen ny rovdypolitik rapporterer nyhetene sjøl

Les sakene på [www.rovdyr.org](http://www.rovdyr.org)



7. FEBRUAR 2026: Departementet avviser ikke felling av ulvepar nord for ulvesona



22. JANUAR 2026: Dømt etter møte med SNO – reineier mener saken er prinsipielt viktig for beitenæringene



14. DESEMBER 2025: Urolig for millionsmell etter skjerpede krav til rovdypoljerd: - Ikke vi skadelidende som skal betale

**Følg Folkeaksjonen  
ny rovdypolitik  
på sosiale medier**

 [Rovdyr.org](https://www.facebook.com/Rovdyr.org)

 [nyrovdyrpolitik](https://www.instagram.com/nyrovdyrpolitik)